

have, og en større Smøbekommen imod dem. Dermed er naturligtvis, ikke udelukket, at der hist og her kan blive oprettet en ny Skole, og maatte kan der enkelte Steder være Trang dertil; men gennemgaaende synes Forholdet at være, som jeg har angivet. Men at ville, saaledes som her stes, begunstige nye Skolers Oprettelse, kan man kun komme til ved den Løstegang, at blandt de nyere Skoler skulde man lettere finde dem, der var de 3,000 Kr. værd. Ved denne Bestemmelse stiller man de Følkehøjskoler, der bestaa, endnu vanskeligere end under de sieblifikke Forhold. Ved en organisatorisk Lov tager man den derimod ud af Ministeriets Hænder, men ved Bevillingen til Landbrugsstoler, som den her er sat, og ved denne Bevilling, som den er sat, kan Regjeringen have det i sin Magt, ved Udvibelsen af disse Regler, at omforme begge Institutioner saaledes, at de efter en Menneftesalder ikke ville være til at kjende igjen, hvis Reaktionen skal besøfte sin Magt her i Landet, som det ser ud til. Vil Thinget gaa ind paa disse Forhold, hvorunder Regjeringen kan opmuntre sine Egne ved at lade dem faae 3,000 Kr. for at stige i Veiret, medens de Andre kunne udelukkes, saa at der ikke kommer nogen rigtig Konkurrence, vil Thinget gaa ind herpaa for mulig at vinde nogle Penge til Landets Ungdom, men uden Garanti for, hvorledes de anvendes — thi det kommer an paa de valgte Værentæfter, hvorledes de anvendes — saa faar det at tage Ansvar paa sig, derfor. Jeg anerkjender, at det er et billigt Krav, at man ogsaa her skal sige: Vi skulle bygge det, vi have, og udvikle det efter Tidens Krav, men — jeg gjentager det — det skal ske konstitutionelt i Overensstemmelse mellem Regjering og Rigsdag. Mindretallet har i sin Betænkning til Landbohøjskoleloven udtalt den Formening, at Lovgivningsmagten bør af de der anførte Grunde gjøre Noget for Folkehøjskolerne med det Samme, og udtrykt denne Tanke i et Lovforslag, som staar paa Dagsordenen næst efter denne Sag. Naar de nu ville sammenligne dette Forslag med Udvalgets Flertals Forslag om den samme Sag, saa ville de for det Første finde, at den Bestemmelse, som vi ønske indsat ved vort Ændringsforslag Nr. 18 med Hensyn til Landbrugsstolerne om Rigsdagens Medvirkning, savnes ikke her; vi have nemlig optaget i vort Forslag, at efter nærmere Bestemmelse ved Finansloven, tilstaaes der en Tredeedel af Skolens aarlige Driftsudgifter, som skulle omfatte ikke blot Lærertilønning og Undervisningsmateriel, men ogsaa Vedligeholdelse af Lokaler, Henter af Anlægsudgifter m. v. Og hvorfor? Fordi disse Skoler ikke have faaet en eneste Dre

til Dækning af deres Anlægsudgifter. Derfor mene vi, at naar man nu vil stille dem paa en nogenlunde billig Fod, maa de have Hjælp til de aarlige Driftsudgifter, deriblandt de Udgifter, de have paadraget sig ved Anlæg af Skolerne og til deres Vedligeholdelse. Flertallet stiller det i Regjeringens Haand, men vi ønske Regjeringens og Rigsdagens Samvirken og i Øvrigt efter visse Regler. Dernæst have vi foreslaaet det, som hele Udvalget, ikke blot Flertallet, udtaler i Betænkningen, at Ansøgeren ikke skal i sin Begjæring om Understøttelse anføre, ligesom han ei heller maa opgive, hvilken Skole han agter at søge. Fordringen om, at dette skal anføres, er der brevet meget Misbrug med, men den findes ikke her. Spørgsmaalet om Oprettelse af nye Skoler ved Opmuntring i en speciel Lov er optaget i Flertallets Forslag, men ikke i vort. I vort Forslag findes derimod, at selvstændige Folkehøjskoleafdelinger, der bestyres i Forbindelse med Landbrugsstoler, betragtes som Folkehøjskoler og indgaa ligesom de alt nu bestaaende Folkehøjskoler under Bestemmelserne i denne Lov. I Almindelighed vil det vel nok kunne siges, at disse selvstændige Afdelinger under trange Naar have udført deres daglige Gjerning saaledes, at de ikke bør udelukkes, om der end kan være enkelte Undtagelser. Men Flertallets Forslag tager ikke Hensyn til de udelukkede Skoler, men tage status quo, som den er bleven under de sidste Mars Forhold. Der er altsaa i denne Henseende en meget væsentlig Forskjel. Naar nu imidlertid disse Bestemmelser her ere komne frem i den Forvisning, antager jeg, at Regjeringen — Kultusministeren, Indenrigsministeren og Conseilpræsidenten, om de alle Tre behøves til at vedtage Loven — er villig til, at denne Sag behandles som en Del af Landbohøjskoleloven, saa antager jeg, at der bliver ikke Modstand her i Thinget imod ved den Behandling, at lade disse Bestemmelser gaa ind i Loven, som de ere. Jeg ønsker kun, at dette „som de ere“ maa faae en Tilføining af Thinget, som kan indeholde en Opmuntring for Udvalget til mellem 2den og 3die Behandling at tage det Spørgsmaal under fornyet Overveielse, om det ikke kan gaa ind paa saadanne Ændringer, som ere nødvendige for at sikke denne Institution imod Regjeringsmagtens Vilkaarlighed. Denne Form kan fremkomme derved, at den næste Sag paa Dagsordenen, om Formanden vil tillade mig at nævne det i Forbindelse hermed, overgaa til 2den Behandling og henvises til Overveielse i det samme Udvalg. Dette kunde da skjønne over Forskjellen mellem Forslag og Flertallets Forslag og se, hvorledes det kunde enes om at stille sig til